

Верховний Суд України

Постанова від 28 лютого 2018 р. | Справа №522/16628/15-ц

Справа про визнання та виконання рішення Морської арбітражної комісії при Торгово-промисловій палаті України

За касаційною скаргою компанії Manchester Shipping S.A. на ухвали Приморського районного суду м. Одеси від 25 травня 2016 р. та Апеляційного суду Одеської області від 10 листопада 2016 р. у справі за клопотанням ДП «Одеський морський торговельний порт» про визнання та виконання рішення Морської арбітражної комісії при Торгово-промисловій палаті України. Головуючий на засіданні – суддя Верховного Суду України **Марина Червинська**.

Обставини справи

У серпні 2015 р. державне підприємство «Одеський морський торговельний порт» (далі – ДП «Одеський морський торговельний порт») звернулося до суду з клопотанням про визнання та виконання рішення Морської арбітражної комісії при Торгово-промисловій палаті України від 7 квітня 2015 р. у справі МАК №3л/2014 про стягнення з компанії Manchester Shipping S.A. заборгованості.

Клопотання мотивовано тим, що ДП «Одеський морський торговельний порт» було відправлено на адресу представництва боржника лист з проханням виконати рішення Морської арбітражної комісії при Торгово-промисловій палаті України від 7 квітня 2015 р. у добровільному порядку, який представництвом проігноровано, внаслідок чого ДП «Одеський морський торговельний порт» звернулося із зазначеним клопотанням до Приморського районного суду м. Одеси, оскільки саме в Приморському районі м. Одеси знаходиться представництво компанії Manchester Shipping S.A.

З урахуванням викладеного ДП «Одеський морський торговельний порт» просило суд: визнати та виконати рішення Морської арбітражної комісії при Торгово-промисловій палаті України від 7 квітня 2015 р. та видати виконавчий лист на підставі цього рішення про надання дозволу на виконання на території України рішення Міжнародного комерційного арбітражного суду при Торгово-промисловій палаті України від 29 серпня 2012 р. про стягнення з Manchester Shipping S.A. суми заборгованості на користь ДП «Одеський морський торговельний порт» на загальну суму 50 195,06 доларів США.

Ухвалою Приморського районного суду м. Одеси від 25 травня 2016 р., залишеною без змін ухвалою Апеляційного суду Одеської області від 10 листопада 2016 р., клопотання ДП «Одеський морський торговельний порт» задоволено.

Визнано та надано дозвіл на примусове виконання рішення Морської арбітражної комісії України при Торгово-промисловій палаті України від 7 квітня 2015 р. про стягнення з компанії Manchester Shipping S.A. (Ліберія, м. Монровія, Брод Стріт, 80) на користь ДП «Одеський морський торговельний порт» заборгованості в розмірі 39 650,54 доларів США, пені в розмірі 7 362,91 доларів США та витрати з арбітражного збору у розмірі 3 181,61 доларів США, що разом становить 50 195,06 доларів США.

Видано виконавчий лист на підставі рішення Морської арбітражної комісії України при Торгово-промисловій палаті України від 7 квітня 2015 р. про стягнення з компанії Manchester Shipping S.A. (Ліберія, м. Монровія, Брод Стріт, 80) на користь ДП «Одеський морський торговельний порт» заборгованості в розмірі 39 650,54 доларів США, пені в розмірі 7 362,91 доларів США та витрати з арбітражного збору у розмірі 3 181,61 доларів США, що разом становить 50 195,06 доларів США, що за офіційним курсом Національного банку України на день винесення ухвали становить 1 261 588 грн. 13 коп.

Ухвалою суду першої інстанції, з висновками якої погодився апеляційний суд, мотивовано тим, що рішення Морської арбітражної комісії України при Торгово-промисловій палаті України від 7 квітня 2015 р. про стягнення з компанії Manchester Shipping S.A. суми заборгованості набуло законної сили та підлягає виконанню, оскільки на території України знаходиться представництво та майно останнього.

У грудні 2016 р. компанія Manchester Shipping S.A. подала до Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ касаційну скаргу з кло-

потанням про поновлення строку на касаційне оскарження оскаржуваних судових рішень, в якій, посилаючись на неправильне застосування судами норм матеріального права та порушення норм процесуального права, просить скасувати ухвали судів першої та апеляційної інстанцій, й закрити провадження у справі.

Касаційна скарга мотивована тим, що суди помилково вважали місцезнаходження боржника (Manchester Shipping S.A.) місцезнаходження його представництва. Крім того, на території Приморського району м. Одеси немає майна іноземної компанії Manchester Shipping S.A.

» Якщо боржник не має місця проживання (перебування) або місцезнаходження на території України або його місце проживання (перебування) або місцезнаходження невідоме, питання про надання дозволу на примусове виконання рішення іноземного суду розглядається судом за місцезнаходженням в Україні майна боржника

У січні 2017 р. ДП «Одеський морський торговельний порт» подало заперечення на касаційну скаргу, вказуючи на те, що рішення судів першої та апеляційної інстанцій є законними і обґрунтованими, всі висновки судів відповідають встановленим обставинам справи, а тому підстав для їх скасування немає.

Відповідно до ст. 388 ЦПК України судом касаційної інстанції у цивільних справах є Верховний Суд.

26 грудня 2017 р. справа передана до Верховного Суду. Згідно з ч. 3 ст. 3 ЦПК України провадження в цивільних справах здійснюється відповідно до законів, чинних на час вчинення окремих процесуальних дій, розгляду і вирішення справи.

Згідно з положенням ч. 2 ст. 389 ЦПК України підставами касаційного оскарження є неправильне застосування судом норм матеріального права чи порушення норм процесуального права.

Згідно із ч. 1 ст. 410 ЦПК України суд касаційної інстанції залишає касаційну скаргу без задоволення, а судові рішення – без змін, якщо визнає, що рішення ухвалені з додержанням норм матеріального і процесуального права.

Касаційна скарга не підлягає задоволенню з таких підстав.

Суд встановив

Встановлено, що рішенням Морської арбітражної комісії України при Торгово-промисловій палаті України від 7 квітня 2015 р. стягнуто з компанії Manchester Shipping S.A. на користь ДП «Одеський морський торговельний порт» суму заборгованості у розмірі 50 195,06 доларів США.

Місцем знаходження компанії Manchester Shipping S.A. є Ліберія, м. Монровія. Однак згідно з додатком №1 до положення про представництво компанії Manchester Shipping S.A. від 12 серпня 1999 р. встановлено, що в м. Одесі по вул. Польський узвіз, 6 розташоване представництво компанії Manchester Shipping S.A.

Згідно з ч. 2, 3 та 5 ст. 95 ЦК України представництвом є відокремлений підрозділ юридичної особи, що розташований поза її місцезнаходженням та здійснює представництво і захист інтересів юридичної особи. Філії та представництва не є юридичними особами. Вони наділяються майном юридичної особи, що їх створила, і діють на підставі затвердженого нею Положення. Відомості про філії та представництва юридичної особи включаються до Єдиного державного реєстру.

Частиною 4 ст. 389⁷ ЦПК України (у редакції, чинній на момент розгляду справи судами попередніх інстанцій) встановлено, що надання дозволу на примусове виконання рішення міжнародного комерційного арбітражу, якщо місце арбітражу знаходиться на території України, здійснюється у порядку, передбаченому ст.ст. 391-398 цього Кодексу.

Відповідно до вимог ст. 392 ЦПК України (у редакції, чинній на момент розгляду справи судами попередніх інстанцій) питання про надання дозволу на примусове виконання рішення іноземного суду розглядається судом за місцем проживання (перебування) або місцезнаходження боржника. Якщо боржник не має місця проживання (перебування) або місцезнаходження на території України або його місце проживання (перебування) або місцезнаходження невідоме, питання про надання дозволу на примусове виконання рішення іноземного суду розглядається судом за місцезнаходженням в Україні майна боржника.

Задовольняючи клопотання, суд першої інстанції, з висновками якого погодився апеляційний суд, встановивши, що представництво компанії Manchester Shipping S.A. знаходиться в Приморському районі м. Одеси та згідно наданих копій податкової звітності має доходи, дійшли правильного висновку, що ДП «Одеський морський торговельний порт» відповідно до вимог ст. 392 ЦПК України звернулось за місцезнаходженням представництва компанії Manchester Shipping S.A. та його майна та задовольнили клопотання на підставі ст. 35 ЗУ «Про міжнародний комерційний арбітраж».

Докази та обставини, на які посилається заявник в касаційній скарзі, були предметом дослідження судами першої та апеляційної інстанцій та додаткового правового аналізу не потребують, оскільки при їх дослідженні та встановленні судами попередніх інстанцій були дотримані норми матеріального та процесуального права.

Відповідно до ч. 1 ст. 410 ЦПК України суд касаційної інстанції залишає касаційну скаргу без задоволення, а судові рішення – без змін, якщо визнає, що рішення ухвалені з додержанням норм матеріального і процесуального права.

Враховуючи наведене, колегія суддів вважає за необхідне залишити касаційну скаргу без задоволення, а оскаржувані рішення – без змін, оскільки доводи касаційної скарги висновків суду не спростовують.

Суд постановив

Керуючись ст.ст. 389, 400, 410, 416 ЦПК України, Верховний Суд у складі колегії суддів Другої судової палати Касаційного цивільного суду постановив касаційну скаргу компанії Manchester Shipping S.A. залишити без задоволення.

Ухвалу Приморського районного суду м. Одеси від 25 травня 2016 р. та ухвалу Апеляційного суду Одеської області від 10 листопада 2016 р. залишити без змін 3

Електронна версія – вдвічі дешевше!

Електронна версія газети «Правовий тиждень» тепер доступна всім читачам! Вартість передплати газети в цифровому форматі значно дешевша за його «паперовий» варіант – лише 31 грн./місяць (186 грн./півроку, 372 грн./рік).

Оформити замовлення на передплату видання в цифровому форматі можна через e-mail: gazeta@legalweekly.com.ua або зателефонувавши у редакцію за номером: (044) 219-27-17

